

Är det tillgängligt för mig?

– Studiematerial för arbete med besöksinformation

En av fem har en funktionsnedsättning i Sverige. För många verksamheter och företag är det en självklarhet att ge information om öppettider, ange kontaktuppgifter och visa en karta var verksamheten är belägen och kanske hur man hittar dit. Informationen finns ofta att hitta på verksamhetens webbplats. Än så länge är det mindre vanligt att berätta om tillgängligheten och användbarheten i verksamheten, om hur verksamheten fungerar för människor med olika funktionsnedsättningar.

Västra Götalandsregionen har under många år arbetat med besöksinformation och utvecklat TD (Tillgänglighetsdatabasen), www.t-d.se, i tät dialog med funktionshindersrörelsen i regionen. TD har därför fått fungera som exempel på besöksinformation i detta material. Studiematerialet är tänkt att användas av funktionshindersrörelsen för att komma igång att driva på kommuners arbete med besöksinformation.

Det är viktigt att funktionshindersrörelsen är med och påverkar utformningen av besöksinformationen så att den blir anpassad för användare med olika funktionsnedsättningar. Det handlar både om urvalet i den information som presenteras och hur informationen presenteras.

Materialet är tänkt att användas inom en studiecirkel. Studiematerialet finns att tillgå både som tryckt material, i DAISY-format och digitalt på TD:s, Handikappförbundens, SRF, HSO Västra Götaland och ABF:s webbplatser. Då besöksinformation ofta ges via olika webbplatser är det nödvändigt att studiecirkel har tillgång till datorer. Studiematerialet är framtaget i ett samarbete mellan Västra Götalandsregionen, Handikappförbunden, Synskadades Riksförbund och HSO Västra Götaland inom ramarna för ett Arvsfonds-projekt med målsättning att kvalitetssäkra, utveckla och marknadsföra TD.

Innehåll

Om studiecirkel	4
Vad är en studiecirkel?	
Alternativa studieformer	
Studiematerialets upplägg	
En bra start	
Tillgänglighet, användbarhet och begriplighet	6
Vad är en funktionsnedsättning?	
Vad är tillgänglighet?	
FN:s Konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning	
Åtgärda bristande tillgänglighet	
Besöksinformation	8
Varför ska det finnas besöksinformation?	
Vad kännetecknar bra besöksinformation?	
Olika sätt att visa besöksinformation på	
TD (Tillgänglighetsdatabasen)	10
Vad är TD?	
Besöksinformationen i TD – tre steg	
När blev det senast inventerat?	
Hur fungerar TD?	12
TD:s logga	
Hitta i TD	
Var med och utveckla TD	
Påverka kommuner och landsting att arbeta med besöksinformation	15
Motivera kommuner och landsting	
Påverka kommuner och landsting	
Motivera företag att arbeta med besöksinformation	18
Stora vinster	
Inspirera och motivera företag	
Material och användbara länkar	21
Anteckningar	23

Om Studiecirkeln

Vad är en studiecirkel?

En studiecirkel består av en grupp människor som träffas regelbundet och studerar tillsammans. En studiecirkel har en cirkelledare och cirka 6–12 deltagare. Cirkeln ska bestå av minst nio studietimmar på 45 minuter per studie-timme. Sammankomsten ska vara uppdelad i minst tre kurstillfällen. En sammankomst får inte vara mer än fyra studietimmar per tillfälle.

Så här gör du för att komma igång:

1. Förankra studiecirkeln i din lokala förening
2. Besök din lokala studieförbundsavdelning som organisation
3. Få hjälp att göra en studieplan
4. Fyll i en anmälningsblankett
5. Studiecirkeln ska godkännas och registreras av ditt lokala studieförbundet
6. Samla deltagare och sätt igång!

Alternativa studieformer

Studiecirklar kan konstrueras på olika sätt. Det är till exempel möjligt att ordna studiecirklar på distans där kursdeltagarna kommunicerar genom studieförbundets webbplats. Studiecirkeln kan då vara uppbyggd på ett par, tre mötestillfällen men där träffarna görs genom att man träffas på nätet och diskuterar.

För andra kan det passa att hålla kurs under en sammanhållen och intensiv period, exempelvis en helkurs. Kontakta ditt studieförbund för mer information.

Studiematerialets upplägg

I studiematerialet är texter och praktiska övningar blandade. Studiecirkeln blir därför en kombinerad diskussions- och hantverkscirkel.

Det första avsnittet är en genomgång av begreppet tillgänglighet. Därefter behandlas utgångspunkter för tillgänglighetsarbetet i form av lagstiftning och Konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Efter det går materialet igenom vad besöksinformation är och varför det är viktigt med bra besöksinformation. I det första avsnittet varvas teoretiska avsnitt med övningar där deltagarna får möjlighet att reflektera kring begreppen.

Det andra avsnittet går in på ett praktiskt exempel på besöksinformation, TD (Tillgänglighetsdatabasen). Här beskrivs vad TD är och hur den fungerar. Avsnittet varvas med praktiska övningar som genomförs både med hjälp av dator och utan.

Det tredje avsnittet berättar om hur funktionshindersrörelsen kan arbeta för att påverka kommuner och företag att arbeta med besöksinformation. De praktiska övningarna i avsnittet kan omsättas direkt i handling och vara en grund i intressepolitiskt arbete riktade till kommuner och/eller företag.

Studiematerialet finns att tillgå både som tryckt material, i DAISY-format och digitalt på TD:s, Handikappförbundens, SRF:s, HSO:s Västra Götalands och ABF:s webbplatser. Då besöksinformation ges via olika webbplatser är det nödvändigt att studiecirkeln har tillgång till datorer, vid behov med talsyntes. Det går både att göra ett upplägg där övningarna med dator görs i storgrupp, studiecirkelledaren använder då datorn och visar funktioner kopplad till storbildskärm. Eller att deltagarna sitter själva alternativt i små grupper vid datorer och gör övningarna.

En bra start

Det är viktigt att studiecirkeln får en bra start. Se till att alla får möjlighet att presentera sig och berätta lite om varför de är intresserade av att gå studiecirkeln. Tänk på att alla måste

bidra för att skapa ett öppet klimat i gruppen så det ska finnas utrymme och möjlighet att uttrycka sin uppfattning för alla. Gör en kort utvärdering av varje träff, mer som en avstämning så att alla känner att takten och arbetets inriktning fungerar bra. Bestäm, om detta inte redan är klart, mötesdagar och hur länge ni ska träffas redan vid första träffen.

Tillgänglighet, användbarhet och begriplighet

Vad är en funktionsnedsättning?

Funktionsnedsättning definieras som nedsättning av fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsförmåga. Socialstyrelsen beskriver funktionsnedsättning så här: ”En funktionsnedsättning uppstår till följd av en medfödd eller förvärvad skada. Sådana skador, tillstånd eller sjukdomar kan vara av bestående eller övergående natur.”

Funktionshinder är en paraplyterm för funktionsnedsättningar, strukturavvikelser, aktivitetsbegränsningar eller delaktighetsinskränkningar. Med funktionshinder avses begränsning av möjligheterna för en person med funktionsnedsättning att delta i samhällslivet på samma sätt som andra.

Vad är tillgänglighet?

Ordet tillgänglighet används som ett samlingsord för att beskriva de många hinder som är vardag för funktionshindersrörelsen. Problemet med ordet tillgänglighet är att det ofta används för att beskriva öppettider på exempelvis en vårdcentral eller för att berätta hur man tar sig till en särskild plats.

Inom funktionshindersrörelsen väljer många att prata om tillgänglighet tillsammans med begreppen användbarhet eller begriplighet för att beskriva vad som menas med att något ska vara möjligt att använda eller förstå av deras medlemsgrupper. Bemötande är en övergripande fråga som är viktig för alla medlemsgrupper.

FN:s Konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning

I början av år 2009 trädde Konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning i kraft i Sverige. Syftet med konventionen är att människor med funktionsnedsättning ska få full tillgång till sina mänskliga rättigheter. Konventionen består av 50 artiklar. Artiklarna 1 till 4 beskriver grundläggande principer. Artiklarna 5 till 30 är rättighetsartiklar. Övriga artiklar är procedurregler som reglerar genomförande, uppföljning och övervakning av konventionen. Konventionen innehåller genom sina olika artiklar arbetsredskap för funktionshindersrörelsen kring i stort sett alla områden och frågor. Artiklarna kan användas för att lyfta fram rättigheter i

det intressepolitiska arbete som funktionshindersrörelsen arbetar med. Artikel 9 reglerar Tillgänglighet. Med tillgänglighet menas att personer med funktionsnedsättning ska kunna leva oberoende och fullt ut delta på livets alla områden. Svenska staten är skyldig att vidta ”ändamålsenliga åtgärder för att säkerställa att personer med funktionsnedsättning får tillgång på lika villkor som andra till den fysiska miljön, till transporter, till information och kommunikation, innefattande informations- och kommunikationsteknik (IT) och –system samt till anläggningar och tjänster som är tillgängliga eller erbjuds allmänheten både i städer och på landsbygden.” (Artikel 9).

Det innebär med andra ord att människor som har en funktionsnedsättning har rätt att ställa krav på att miljöer och verksamheter ska vara möjliga att tillgå, använda och förstå för dem. Ytterligare fler artiklar kan användas för att lyfta fram vikten att arbeta med besöksinformation exempelvis Yttrandefrihet och åsiktsfrihet samt tillgång till information (Artikel 21) och Medvetandegörande om situationen för personer med funktionsnedsättning (Artikel 8). Det finns även svensk lagstiftning som reglerar en del tillgänglighetsområden, Plan- och bygg-

lagen (PBL), Boverkets byggregler (BBR), Enkelt Avhjälpta hinder (HIN1) och (ALM1).

Åtgärda bristande tillgänglighet

Den positiva effekten av att få kommuner, verksamheter och företag att börja arbeta med besöksinformation är att de blir medvetna om vad som är tillgängligt och otillgängligt i den egna verksamheten. Bristande tillgänglighet är diskriminering.

Många tillgänglighetsåtgärder kan göras snabbt och till låga kostnader, exempelvis att klistra på kontrastmarkeringar på trappsteg, att möblera och flytta inredning så att det går att komma fram med rullstol och rullator, att byta ut parfymerade städprodukter och tvålar till oparfymerade eller att se till att det finns en kontaktperson som kan svara på frågor.

Annan bristande tillgänglighet kräver ombyggnation och särskilda satsningar. I detta arbete kan tillgänglighetskonsulter (se www.handisam.se) anlitas och kontakt tas med funktionshindersrörelsen.

Övning

- Runda i gruppen: Vad är tillgängligt och användbart för dig?
- På vilket sätt kan Konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning användas i arbetet för att trycka på så att samhället blir tillgängligt?

Besöksinformation

Varför ska det finnas besöksinformation?

Kommuner, företag och verksamheter har mycket att tjäna på att lägga ut besöksinformation om tillgänglighet på sina webbplatser. Det finns både stora ekonomiska och sociala vinster i att jobba med besöksinformation. Det kan handla om att hitta nya besökare eller nå nya kundgrupper. Att få en intressantare och mer blandad publik för sin verksamhet men också att göra samhället lite bättre.

Mycket som gör ett besöksmål möjligt och attraktivt att besöka för människor med olika funktionsnedsättningar är bra för många fler, exempelvis familjer med småbarn och vagnar och för pensionärer som har svårt att höra, se eller röra sig. Tydliga skyltar, rymliga toaletter, doftfria miljöer och en särskild person att fråga är också efterfrågat av många fler besökare än de som har en funktionsnedsättning.

Vad kännetecknar bra besöksinformation?

Vad ska bra besöksinformation innehålla? Hur ska den vara uppbyggd för att fungera för besökare med olika funktionsnedsättningar?

- Den ska vara del av den ordinarie besöksinformationen
- Besökaren ska själv bedöma hur tillgängligheten är utifrån sin funktionsförmåga

- Informationen ska vara kompletterad med fotografier
- Det ska finnas ett enkelt system för att uppdatera tillgänglighetsinformationen
- Informationen ska innehålla uppgifter om när uppdatering senast skedde
- Det ska finnas kontaktuppgifter till den som är ansvarig för tillgänglighetsinformationen
- De symboler som används ska följa internationell standard
- Det ska gå att skriva ut informationen

Olika sätt att visa besöksinformation på

Förutom webbaserad besöksinformation finns det idag möjlighet att visa och söka besöksinformation på andra sätt. Flera olika sökvägar finns eller håller på att utformas, exempelvis:

... via GPS-utrustad mobiltelefon – ger möjlighet att få bilder och information direkt i mobiltelefonen.

... träffar på sökmotorer – när besökare söker på en verksamhet får de genast upp alternativet tillgänglighet och kan på det sättet snabbt hitta fram till den information de söker, GIS och karttjänster, geografiska informationssystem med kartor.

... sociala medier – information om tillgängliga verksamheter genom exempelvis bloggar, Facebook, Twitter eller Flickr.

... Wiki-baserad information – besökare lägger upp information på öppna webbplatser och dokument där informationen redigeras av besökarna själva.

... fototjänster – bilder på platser visas via olika webbplatser. Besökaren söker och zoomar själv in besöksmål.

Övning

- Varför är det viktigt att funktionshindersrörelsen engagerar sig i arbetet för att driva på besöksinformation?
- Vilka argument tycker du att det finns för att få en kommun eller verksamhet att arbeta med besöksinformation?
- Hur tycker du att funktionshindersrörelsen kan bidra till att besöksinformationen blir bättre?

TD (Tillgänglighetsdatabasen)

Vad är TD?

TD är ett system där olika verksamheter, exempelvis vårdcentraler, hotell och affärer har lagt in information som beskriver tillgängligheten i sin verksamhet. TD är en förkortning av Tillgänglighetsdatabasen. Besökare kan ta del av informationen genom webbplatsen som samlar all information om de besöksmål som är anslutna till TD, www.t-d.se. I många fall kan besökaren även ta del av informationen direkt på kommunens- eller verksamhetens webbplats, vilket är det de flesta efterfrågar. Besökare vill snabbt hitta information om tillgänglighet på samma ställe som övrig information är.

Huvudprincipen är att varje verksamhet ska beskrivas så bra att besökare med funktionsnedsättningar själva kan fatta beslut om de kan besöka platsen eller inte. Alla har olika förutsättningar. En del personers förutsättningar varierar från dag till dag, exempelvis om de har en funktionsnedsättning som går i skov eller perioder.

TD är framtagen av Handikappkommittén i Västra Götalandsregionen, Västsvenska Turistrådet den samlade handikapprörelsen i Västsverige samt företag och kommuner i Västra Götaland. Tillsammans enades de om att dela upp besöksinformationen utifrån fem svårighetsområden:

- **svårt att se**
- **svårt att höra**
- **svårt att röra sig**
- **svårt att tåla vissa ämnen**
- **svårt att tolka, bearbeta och förmedla information**

Under år 2010 inledde regionen ett nationellt samarbete för att utveckla, kvalitetssäkra och sprida TD i hela landet. Det är därför möjligt för både offentlig verksamhet, landsting, kommuner och enskilda verksamheter inom en kommun eller region att ansluta sig till TD.

Besöksinformationen i TD – tre steg

När en offentlig verksamhet, kommun, region eller organisation har anslutit sig till TD genomförs en utbildning. I utbildningen ingår praktisk hantering av databasen och hur en inventering går till. Kommunen får tillgång till kontinuerlig support, specialutformade formulär för aktuellt objekt, användarmanual.

Efter utbildningen tar den offentliga verksamheten, kommunen eller organisationen ansvar för att verksamheter och företag tilldelas formulär för just sin verksamhet eller företag. Därefter sker arbetet i följande tre steg:

- 1 Först genomförs en inventering där verksamheten exempelvis mäter dörrbredder och lutning på ramper. Här beskrivs toaletter, akustik och om trappor är markerade, möjlighet att få specialkost och om det finns en särskild kontaktperson för besökare. Varje företag eller kommunal verksamhet genomför själv inventeringen med hjälp av ett formulär.

Formulären innehåller kriterier med färdiga svar. Inventeraren fyller i det mått som stämmer överens med verkligheten. Inventeringen tar några timmar, beroende på anläggningens storlek. Det är ett grundläggande arbete som görs och som sedan ska uppdateras årsvis och vid eventuella ombyggnationer.

TD är också ett verktyg för ökad kunskap om tillgängligheten hos verksamheten eller företaget, vilket kan vara ett stöd för att förbättra tillgängligheten.

- 2 I ett andra steg görs inmatning av de fakta som framkommit i inventeringen av företaget eller verksamheten. Varje företag/kommunal verksamhet får ett unikt användarnamn och lösenord till TD. Efter genomförd inventering matas alla uppgifter in i databasen.

- 3 I det tredje steget kan besökaren ta del av besöksinformationen. När informationen läggs in i databasen kan den visas på exempelvis kommunala hemsidor, företags/verksamheters egna hemsidor samt regionala hemsidor. På webbsidan www.t-d.se samlas länkar till anslutna verksamheter. Informationen finns på flera språk, bland annat engelska och tyska.

När blev det senast inventerat?

Som besökare av en simhall eller en affär är det viktigt att veta att informationen om tillgängligheten och användbarheten är aktuell. För att besökare ska känna sig säkra på att informationen uppdaterats ska de offentliga verksamheter, kommuner och företag som är anslutna till TD uppdatera sin information varje år. I visningsläget av informationen anges när verksamheten senast uppdaterades.

Hur fungerar TD?

TD TillgänglighetsDatabasen

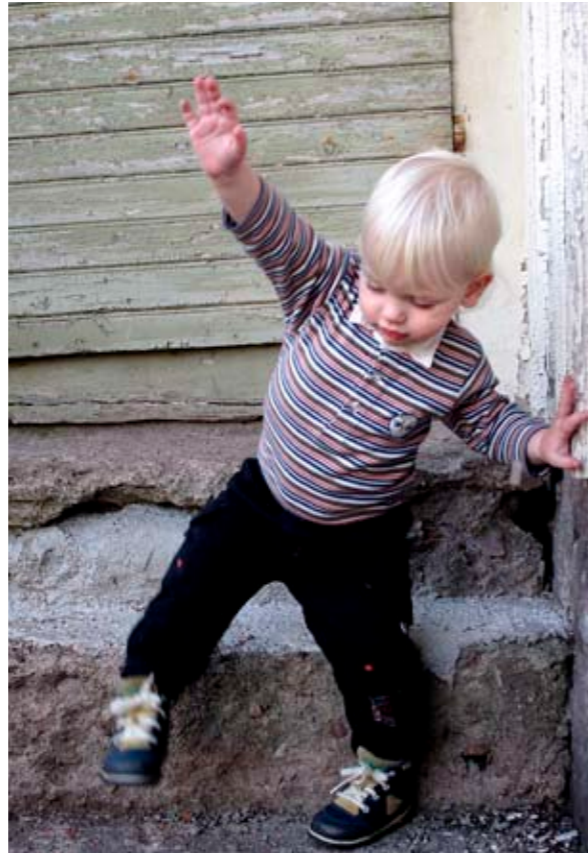
TD:s logga

TD har en logga som består av en gul cirkel där det står TD inuti cirkeln. Bredvid den gula cirkeln står ordet Tillgänglighetsdatabasen med svarta bokstäver. Alla kommuner och offentliga verksamheter och företag som har anslutit till TD ska helst ha den gula loggan väl synlig på sin webbplats. Genom att klicka på loggan kommer du till verksamhetens information om tillgänglighet i databasen (TD).

Hitta i TD

Det finns flera sätt att söka information på TD:s webbplats. En väg är att gå via de kommuner som är anslutna till TD och titta på vilka verksamheter och företag i kommunen som finns med i databasen. Klicka på TD:s logga på respektive kommun så kommer du till besöksinformationen.

En annan väg är att gå in och söka på ett särskilt besöksmål, exempelvis Knalleland i Borås. Markera därefter vilken eller vilka svårigheter du vill att informationen om besöksmålet ska ha. Exempelvis svårigheten tolka, bearbeta och förmedla information och svårt att höra. Du får då upp en lista som beskriver olika fakta om tillgängligheten som kan vara bra att veta för dig.

Om du ska resa runt på en plats kanske du vill få en överblick över var du kan bo, äta och åka på aktiviteter. Inom Västra Götaland kan du via Västsvenska Turistrådets webbsida www.vastsverige.com söka utifrån den kategori eller de kategorier som är viktiga för att det ska fungera för dig och göra en allmän sökning på en kommun. Du får då upp en rad verksamheter och besöksmål som du kan välja att titta närmare på.

Var med och utveckla TD

TD utvecklas ständigt genom den återkoppling som Västra Götalandsregionen som äger TD får från funktionshindersrörelsen, kommuner, verksamheter och företag. TD är uppbyggt med en rad olika formulär som kan sättas samman på olika sätt för att passa den verksamhet som ska beskrivas.

Det är viktigt att du är med och utvecklar TD. Får du inte den information som du behöver? Utgör själva informationen ett hinder för dig? Finns det hinder i webbplatsens utformning för att du ska kunna använda webbplatsen, använd kontaktuppgifterna på www.t-d.se

Övning

Sök information utifrån exemplen nedan.

Gå in på www.botkyrka.se

- Kan du hitta information om tillgängligheten på Tullinge bibliotek?
- Finns det brandlarm som tjuter (akustiskt)?
- Finns det brandlarm som blinkar (visuellt)?
- Går det att komma in i entrén med rullstol (passagemått och dörröppnare)?

Gå in på www.knalleland.se

- Kan du hitta information om tillgängligheten på OnOff?
- Finns det möjlighet att sitta?
- Finns det tillgång till personlig service?
- Finns det visuella gång- och ledstråk som leder runt i butiken?

Gå in på www.universeum.se

- Kan du hitta information om tillgängligheten på Universeum?
- Har personalen teknik/kunskap för kommunikation med personer med hörselskada/dövhet?
- Är tvålen på handikapptoaletten parfymerad?
- Finns det maträtter komponerade med hänsyn till personer som har svårt att tåla vissa ämnen (till exempel gluten, fett eller laktos)?

Gå in på www.mellerud.se

- Kan du hitta information om tillgänglighet på bowlinghallen?
- Finns det handikapparkeringsplatser inom 50 m?
- Är pälsbärande djur tillåtna?
- Finns det en handikapptolett i omklädningsrummen?

Påverka kommuner och landsting att arbeta med besöksinformation

Motivera kommuner och landsting

Kommunerna och landstingen har ett särskilt ansvar att se till att den offentliga verksamheten kan användas av, vara begriplig samt tillgänglig och användbar för alla. Många kommuner kan troligen motiveras genom att ni berättar vilka vinster besöksinformation både för stora grupper medborgare och för de olika verksamheterna i kommunen eller landstinget. Hänvisa gärna till tillgänglighet som en mänsklig rättighet (Artikel 9).

Det finns också fler artiklar i Konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som stärker argumenten för att arbeta med besöksinformation, exempelvis rätten till Yttrandefrihet och åsiktsfrihet samt tillgång till information (Artikel 21) och Medvetandegörande om situationen för personer med funktionsnedsättning (Artikel 8).

Det är också bra att göra kommunerna medvetna om att det finns många små åtgärder som snabbt skapar tillgängliga miljöer. Samtidigt krävs det större insatser och ombyggnationer liksom att kommunen reflekterar över tillgänglighet när de byter lokaler eller gör upphandlingar av olika slag. Arbete med tillgänglighet leder till ökad demokrati och delaktighet för kommunmedborgarna. Det innebär både stora mänskliga och ekonomiska vinster.

Påverka kommuner och landsting

Om en kommun eller ett landsting visar sig vara ointresserad av att arbeta med besöksinformation, eller tar lång tid på sig att komma igång, kan det vara läge att försöka påverka och skapa opinion för att arbetet ska komma igång. Det är viktigt att skapa intresse för frågan, exempelvis genom att:

- Skriva en insändare i lokalpress.
- Göra ett upprop med en namninsamling, börja med att få namnunderskrifter från den lokala funktionshindersrörelsen men försök att få många fler att skriva på genom att vara på torget en lördag eller ta med namninsamlingslistor i olika sammanhang. Begär tid hos ett ansvarigt kommunalråd för att överlämna namninsamlingen. Ring gärna lokalpress och berätta om att ni ska överlämna insamlingen.
- Uppvakta politiker och tjänstemän i kommunen och lyfta fram arbetet med TD i Västra Götalandsregionen som ett gott exempel. Kan Munkedals kommun så borde väl ni kunna också? Berätta dessutom att alla kommuner i landet som vill erbjuds möjlighet att ansluta till TD.
- Använda sociala medier. Kanske kan ni skapa en Facebookgrupp, blogga eller skriva insändare på exempelvis politikernas, tidningars eller privatpersoners Facebookgrupper och bloggar?

Övning

Välj någon eller några av dessa övningar:

- 1 Fundera över hur ni kan komma i kontakt med och få till ett möte med lokalpolitiker för att prata om besöksinformation? Kanske har ni redan etablerade kontaktvägar med politiker som ni kan använda, exempelvis vid andra mötestillfällen eller kommunala handikappråd? Använder politikerna i din kommun sig av sociala medier, twittrar eller bloggar de? I sådana fall finns det kanske möjlighet att komma i kontakt med dem via den vägen. Hur ser det ut i er kommun?
- 2 Välj en fri övning där ni gör ett eget upplägg för påverkansarbetet (A) eller diskutera och jobba utifrån förslag i exemplen nedan (B–C):
 - A Fundera över vilka metoder som ni vill använda för att påverka kommunen? Lägg upp en strategi för hur ni ska gå tillväga.
 - B Skriv en egen insändare om besöks guider och skicka till lokalpress.
Tips: Läs och titta på insändare er lokaltidning. Hur är de skrivna? Vad är det som fångar läsare? Fundera också om det finns andra sätt att lyfta fram din åsikt på – kanske är det möjligt att nå ut via tidningens Twitter, blogg eller Facebookgrupp?
 - C Skriv en kort text (högst fem rader) till ett upprop för att samla namnunderskrifter eller på annat sätt få stöd för er kampanj.
Tips: Tänk på att det direkt måste framgå i texten vilken förändring ni vill uppmana till. Det är också viktigt att ha med en logga så att det finns en tydlig avsändare, då människor vill veta vad de skriver på och vilka de stöttar med sin namnunderskrift eller sitt gillande.

Lägg upp en strategi för hur ni ska få ihop namn till er namninsamling. Hur ska ni sprida den? Var ska ni stå? Är det någon som kan snickra ihop en namninsamling som kan göras via nätet? Kan ni starta en Facebook-grupp som ett alternativ eller komplement till namninsamlingen? Om ni får ihop många namn/stort stöd kan ni begära en uppvaktning hos politiker och samtidigt ta kontakt med lokala medier, radio, tidningar eller TV.

Lyft fram det personliga exemplet så att alla kan få en bild av hur bristen på tillgänglighet ser ut i vardagen för olika människor:

- Annika som inte kan följa med sina barn på olika aktiviteter eftersom hon inte vet om det är tillgängligt för henne.
- Roland som inte kan följa med på PRO-föreningens utflykter eftersom han på förhand inte vet om han kan höra vad som sägs.
- Lina som inte kommer in i vallokalen (ett lokalt bibliotek) med sin rullstol när hon ska rösta.

Motivera företag att arbeta med besöksinformation

Stora vinster

För det enskilda företaget kan det innebära ett stort lyft för verksamheten om man börjar tänka på tillgänglighet och användbarhet för personer med olika funktionsnedsättningar, föräldrar med barnvagn och äldre personer. Att informera om verksamhetens tillgänglighet, och även åtgärda bristande tillgängligt, ger möjlighet att nå nya kunder. Många åtgärder som görs för personer med funktionsnedsättning uppskattas också av många fler kunder. Svensk Handel har räknat ut att köpkraften hos människor med funktionsnedsättning ligger på över 100 miljarder per år. Det finns stora vinster att göra för de företag som inser det!

Inspirera och motivera företag

Målsättningen är att hela samhället ska bli tillgängligt och användbart. Men TD:s arbete har visat att många uppskattar också när det som inte är tillgängligt presenteras. Det är då möjligt att förbereda sig inför det som inte fungerar. Det leder också till möjligheten att fatta ett aktivt val, är det möjligt för mig att besöka den här restaurangen eller inte?

När vi jobbar mot företag är det viktigt att arbeta utifrån att de ska motiveras och inspireras till detta arbete. Det är också bra om positiva exempel på andra företag som redan börjat kan lyftas fram. Bäst är det när de goda exemplen är inom den egna kommunen eller den egna branschen. De företag som redan har börjat jobba aktivt med tillgänglighet får både socialt anseende och gör ekonomiska vinster på arbetet.

Några exempel på argument till företag:

- Ekonomiska argument. En möjlighet att öka försäljning och därmed intäkter och lönsamhet
- Bra varumärkesvård genom att företaget visar att de är socialt ansvarstagande
- TD ger möjlighet till marknadsföring på ett nytt sätt
- Arbetet kan användas i den egna marknadsföringen
- Tillgänglighetsarbete ger möjlighet att nå fler kunder

Övning

Gör en plan för hur företag i kommunen eller regionen ska kunna motiveras att ansluta till TD genom att besvara följande frågor:

- Vilka företag ska ni vända er till?
- Vilka argument ska ni lyfta fram för att motivera dem? Lägg gärna upp en argumentation i fem punkter. Använd gärna olika delar av studiematerialet för att hitta argument.
- Hur kan ni motivera små företag?
- Hur kan ni motivera större företag?
- Hur ska ni gå tillväga för att få kontakt med företagen?
- Vad behöver ni för verktyg i arbetet gentemot företag? Behöver ni några material med er, annat?
- Vad har ni för resurser i arbetet? Personer, engagemang, kontakter, eventuella pengar, tillgång till verktyg, annat?

Material och användbara länkar

TD (Tillgänglighetsdatabasen)

www.t-d.se

- Här hittar du all information om anslutna landsting, kommuner och företag
- Här finns bland annat en användarmanual för de som anslutit sig till TD, intressanta artiklar och mycket mer

Handikappförbunden

www.handikappforbunden.se

- Här hittar du information om bland annat material som tagits fram av MR-projektet Agenda 50, och som riktar sig till funktionshindersrörelsen
- Här finns också Attans! En film om tillgänglighet (kostar 100 kr + porto). Trailer för filmen finns på YouTube
- Möjlighet att göra gratis tester av tillgänglighet i en produkt, tjänst eller miljö Design för alla-testet (från och med september 2011), www.designforallatestet.se

Synskadades riksförbund (SRF)

www.srf.se

HSO Västra Götaland

www.hso-vg.se

TD TillgänglighetsDatabasen

